

Research Article/Araştırma Makalesi

Opinions of Prospective English Teachers on Practicum

Süleyman KASAP *¹ Mehmet Şirin DEMİR² Fırat ÜNSAL³ ¹ Van Yuzuncu Yil University, Van, Turkey, suleymankasap@yyu.edu.tr² Van Yuzuncu Yil University, Van, Turkey, mehmetsirdemir5664@gmail.com³ Ministry of National Education, Van, Turkey, brukani@gmail.com*Corresponding Author: suleymankasap@yyu.edu.tr

Article Info

Received: 22 August 2022

Accepted: 13 November 2022

Keywords: School experience, English teacher training, focus group interview 10.18009/jcer.1165204

Publication Language: Turkish

Abstract

This study aims to determine the opinions of prospective English teachers about the practicum.. The data of this study were collected through qualitative data collection tools from 20 prospective English teachers through focus group interviews and the obtained data were analysed by using the descriptive analysis method. In light of the findings obtained from the participants, the opinions about the practicum were categorized into such categories as views related to the instructor of the practicum, the academicians of the university, the practicum school, and suggestions. The participants stated that the academicians in the university and the teachers in practicum schools did not cooperate at the required level and that the teachers of the practicum schools did not have the qualifications to be a model for them. However, prospective teachers emphasized that practicum is very important in recognizing the current educational system and students.

To cite this article Kasap, S., Demir, M. Ş., & Ünsal, F. (2022). Opinions of prospective english teachers on practicum. *Journal of Computer and Education Research*, 10 (20), 656-671. <https://doi.org/10.18009/jcer.1165204>

İngilizce Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Uygulama Sürecine İlişkin Düşünceleri

Makale Bilgisi

Geliş: 22 Ağustos 2022

Kabul: 13 Kasım 2022

Anahtar kelimeler: Okul deneyimi, İngilizce öğretmeni yetiştirme, odak grup görüşmesi 10.18009/jcer.1165204

Yayın Dili: Türkçe

Öz

Bu araştırmanın amacı, İngilizce öğretmeni adaylarının öğretmenlik uygulamasına ilişkin görüşlerini belirlemektir. Bu çalışmanın verileri nitel veri toplama araçları ile 20 İngilizce öğretmeninden odak grup görüşmesi ile toplanmış ve elde edilen veriler betimsel analiz yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir. Katılımcılardan elde edilen bulgular ışığında öğretmenlik uygulamasına ilişkin görüşler öğretmenlik uygulaması öğretim elemanı, üniversitenin akademisyeni, öğretmenlik uygulaması yapılan okul ile ilgili görüşler ve öneriler şeklinde kategorilere ayrılmıştır. Katılımcılar, üniversitedeki akademisyenler ile uygulamalı okullardaki öğretmenlerin gerekli düzeyde işbirliği yapmadıklarını ve uygulamalı okulların öğretmenlerinin kendilerine örnek olabilecek niteliklere sahip olmadıklarını belirtmişlerdir. Öte yandan öğretmen adayları, mevcut eğitim sistemini ve öğrencileri tanımada öğretmenlik uygulamasının çok önemli olduğunu vurgulamışlardır.

Summary

Opinions of Prospective English Teachers on Practicum

Süleyman KASAP * ¹ Mehmet Şirin DEMİR ² Fırat ÜNSAL ³

¹ Van Yuzuncu Yil University, Van, Turkey, suleymankasap@yyu.edu.tr

² Van Yuzuncu Yil University, Van, Turkey, mehmetsirdemir5664@gmail.com

³ Ministry of National Education, Van, Turkey, brukani@gmail.com

*Corresponding Author: suleymankasap@yyu.edu.tr

Introduction

Education is a process that helps people develop their potential, which includes their knowledge, abilities, behavioural patterns, and values, and the development of a nation always depends on education and practical educational practices. The teacher education process has been recognized as one of the most critical issues in the education system, as teachers directly impact educating individuals in all sectors. Quality education is a prerequisite for national and global development, and it is accepted that quality education requires quality teachers committed to teaching and equipped with the necessary knowledge, skills, and competencies for effective teaching.

A series of responsibilities await academics working in teacher-training faculties. The number of academicians in education faculties can give us clues about the quality of teacher education. One of the most critical problems regarding teacher education in Turkey has been the inadequacy of trainers since the establishment of education faculties (Kasap, 2019).

In the undergraduate programs that started to be implemented in education faculties in Turkey in 1998, a school experience course is given for many teaching fields. The number of students per instructor can affect the quality of the school experience course, whose aim is to help them better prepare for the teaching profession and to enable them to use the knowledge, skills, attitudes, and habits they have gained during their education in a real-life educational environment. All in all, this study aims to reveal the opinions and suggestions of prospective teachers studying in the English Language Education Department about the School Experience course.

Method

This study was to establish a practical survey model to determine the opinions of prospective English teachers about the practicum. A focus group discussion technique,

which is a qualitative research technique, was used in the study. A focus group is a group of individuals with certain characteristics who focus on discussions on a specific topic (Anderson, 1990). In other words, a focus group is a moderator focusing on a small and homogeneous group to discuss the research topic (Christien, 2015). Focus group interviews are mainly used to reveal surface information. In this sense, to the general characteristics of qualitative research, the participants' knowledge, experience, feelings, perceptions, thoughts, and attitudes in focus group interviews are also essential. The important thing is not to use the information to make generalizations but to describe the views and perspectives of the participants (Çokluk et al., 2011). By allowing the group members to interact during the interview, the focus group interview technique prepares the environment for the participants to trigger each other's thoughts and desires to speak, thus revealing their perceptions on the subject more clearly (Kitzinger, 1990).

Discussion and Conclusion

This study showed that teachers' willingness and enthusiasm to do their work increases the student's intrinsic motivation and, naturally, when students perceive their teachers as enthusiastic, they can be highly motivated to learn and perform a task. In this study, using focus group interviews, the opinions of prospective English teachers about school experience and teaching practice were investigated, and the findings of the study were obtained from the opinions and suggestions of the prospective English teachers selected for the focus interview. The opinions and suggestions of novice English teachers about the school experience and teaching practice course were categorized under five different themes. Two groups of pre-service English teachers who participated in the focus group interview stated that the practice instructor and practice teachers did not cooperate at the required level and negatively affected the school experience course. The participants stated that they were negatively affected by the reluctance of the trainers who guided them in their work, and these statements are in line with the results of a study conducted by Patrick, Hisley, and Kemplar (2000).

Research shows that teacher knowledge, teaching styles, and teaching behaviours significantly impact student learning (Moats & Foorman, 2003). When the pre-service teachers' opinions regarding internship practice were evaluated, almost all of them stated that their practice teachers were inadequate and did not have the qualifications to be a

model. The fact that the participants find the practice teachers inadequate will make the school experience lesson meaningless and unnecessary because studies (Shulman, 1987) show that teachers with inadequacies such as not managing the classroom well, not being able to apply the lessons effectively, and not establishing a good relationship with their students will not be a model. Another critical point revealed by the study is that they felt like foreigners in the practice school and could not get the support they expected from the school administration. Alienation is a situation that occurs when a person is isolated from his environment or a different environment, and as a result, it causes people to act at a distance, which prevents communication. In practice schools, the comfort of practice students plays a significant role in their development. Because studies cause alienation, powerlessness, meaninglessness, and lack of motivation in students' teaching and learning processes (Barnhardt & Ginns, 2014), they not only prevent effective learning but also cause learners to hate the environment. In this sense, it is essential for teacher candidates to be well-received and to feel valued in raising good teachers.

While most participants saw the practice instructor as irrelevant and inadequate in preparing novice teachers for the profession, six participants expressed positive opinions about their practice instructor. On the other hand, pre-service teachers emphasized that school experience and teaching practice courses are significant in getting to know the current education system and students. While the participants stated that a school equipped with trees and flowers would cease to be gloomy, they emphasized the potential effects of the learning environment, and various studies have shown that this can be effective (Bronfenbrenner, 2005). As revealed in these studies, since the environment affects learning either positively or negatively, a good environment will positively affect both students and staff. Finally, the participants stated in the suggestions section that they believed a relevant and severe practice with the guidance of adequate and qualified practice instructors and effective and qualified practice teachers could achieve the purpose of the school experience and teaching practice course with school management.

Giriş

Eğitim, insanın kendi bilgilerini, yeteneklerini, davranış kalıplarını ve değerlerini içeren potansiyellerini geliştirmeye yardımcı olan bir süreçtir ve bir ulusun gelişimi her zaman eğitim ve pratik eğitim uygulamalarına bağlıdır. Kaliteli eğitim, ulusal ve küresel kalkınma için bir önkoşuldur ve kaliteli eğitim için öğretmeye kararlı ve etkili öğretim için gerekli bilgi, beceri ve yetkinliklerle donatılmış kaliteli öğretmenlere ihtiyaç olduğu herkesçe kabul gören bir gerçektir. Eğitim sisteminin işlevlerini ve mekanizmalarını belirleyen üç temel bileşenden biri olan öğretmen sisteme giren bireylerin arzu edilen davranışlarını sağlamaktan ve toplum ve reformlar için ihtiyaç duyulan kaliteli bireylerin eğitimi için geliştirilen öğretim programını uygulamaktan sorumludur (Büyükkaragöz, 1998). Öğretmenler, bireyleri tüm sektörlerde eğitmek ve böylece toplumları tasarlamak üzerinde doğrudan bir etkiye sahip olduğundan öğretmen eğitimi süreci, eğitim sisteminin en önemli konularından biri olarak kabul edilmiştir (Ayvacı & Bakırcı, 2012).

Türkiye'de öğretmen eğitimi süreci, 1848'de İstanbul'da ilk öğretmen eğitimi okulu olan Darülmüallimin'in kuruluşundan bu yana birçok değişiklik ve iyileştirmelerden geçti (Saban, 2003). Cumhuriyetin kuruluşunu takiben, Türkiye dünyanın gelişmiş ülkelerinden biri olmayı hedeflemiş ve bu amaca ulaşmak için 1920'lerin eğitim reformları bu doğrultuda atılmış adımlardır. Modern öğretim yöntemleri ile iyi derece sınıf yönetimi becerisine sahip öğretmenler, öğrencilerin öğrenme ortamını geliştirerek öğrenme sonucunu olumlu şekilde etkilediği ve dolayısıyla öğrenci başarısında somut bir fark yarattığını göstermiştir (Ronfeldt vd., 2015). Öğretmen yetiştiren fakültelerde görev yapan akademisyenleri bir dizi sorumluluk beklemektedir. Eğitim fakültelerinin sahip olduğu akademisyen sayısı, öğretmen eğitimi kalitesine dair bizlere ipuçları verebilmektedir. Türkiye'de öğretmen eğitimi ile ilgili en önemli sorunlardan biri eğitim fakültelerinin kuruluşundan bu yana öğretmenlerin yetersizliği olmuştur (Kasap, 2021).

Türkiye'de 1998 yılında eğitim fakültelerinde uygulanmaya başlanan lisans programlarında Öğretmenlik Uygulaması dersi birçok öğretmenlik alanı için verilmektedir. Amacı öğretmenlik mesleğine daha iyi hazırlanmalarını, öğrenimleri süresince kazandıkları genel kültür, özel alan eğitimi ve öğretmenlik mesleğiyle ilgili bilgi, beceri, tutum ve alışkanlıklarını gerçek bir eğitim-öğretim ortamı içinde kullanabilme yeterliliği kazanmalarını sağlamak olan Öğretmenlik Uygulaması dersinin niteliğini öğretim elemanı başına düşen öğrenci sayısı etkileyebilmektedir.

Öğretmenlik Uygulaması dersinin daha verimli ve etkili olmasında sürece katkı sağlama açısından her bir anabilim dalında öğrenim gören öğretmen adaylarının görüşlerinin bilinmesi önemli görülmektedir. Bu çalışmanın amacı İngiliz Dili Eğitimi Bölümünde öğrenim gören öğretmen adaylarının Öğretmenlik Uygulaması dersi hakkındaki görüş ve önerilerini ortaya koymaktır. Bu amaç doğrultusunda katılımcılara aşağıdaki sorular yöneltilmiştir:

1. Öğretmenlik Uygulaması dersini faydalı buluyor musunuz? Neden?
2. Öğretmenlik Uygulaması dersi kapsamında gittiğiniz uygulama okuluna ilişkin görüşleriniz nelerdir?
3. Öğretmenlik Uygulaması dersi kapsamında size rehberlik yapan uygulama öğretim görevlisi ilişkin görüşleriniz nelerdir
4. Öğretmenlik Uygulaması dersi kapsamında size rehberlik yapan uygulama öğretmenine ilişkin görüşleriniz nelerdir
5. Öğretmenlik Uygulaması dersi daha faydalı olması için olması gerekenlerle ilgili önerileriniz nelerdir?

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Genel tarama modelindeki bu araştırma nitel yöntemle yapılmıştır. Çalışmada, nitel araştırma tekniği olan odak grup (focus group) tartışma tekniği kullanılmıştır. Odak grubu belirli bir konu üzerine tartışmalara odaklanan belirli özelliklere sahip bireylerden oluşan bir gruptur (Anderson, 1990, s.241). Diğer bir deyişle, odak grubu, moderatörün küçük ve homojen bir grubu araştırma konusu etrafında tartışmaya odaklamasıdır (Christien, 2015). Odak grup görüşmeleri daha çok yüzeysel bilgilerin ortaya çıkarılması amacıyla kullanılmaktadır. Bu anlamda nitel araştırmaların genel özelliğine uygun olarak odak grup görüşmelerinde de katılımcıların sahip oldukları bilgi, deneyim, duygu, algı, düşünce ve tutumlar önemlidir. Önemli olan genellemelere gidilecek bilgilere ulaşmak değil, katılımcıların görüşlerinin ve bakış açılarının betimlenmesidir (Çokluk vd., 2011). Odak grup görüşmesi tekniği, grup üyelerinin görüşme esnasında etkileşime geçmesine izin vererek katılımcıların birbirlerinin düşünce ve konuşma arzularını tetiklemelerine ve böylelikle konuya ilişkin kendi algılarını daha açık ve net bir şekilde ortaya koymalarına ortam hazırlar (Kitzinger, 1990).

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, İngiliz Dili Eğitiminde öğrenim gören yirmi son sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Gönüllülük esasına göre katılmayı kabul eden son sınıf öğrencileri çalışmaya dahil edilmiştir.

Verilerin Toplanması ve Çözümlemesi

Araştırmanın verileri, iki ayrı grup görüşmeleri yapılarak toplanmıştır. Her iki görüşmede yaklaşım olarak 60'ar dakika sürmüştür ve görüşme sırasında katılımcıların izni alınarak ses kayıt cihazı kullanılmıştır. Çalışmada veri kaybını önlemek amacıyla, görüşme esnasında katılımcılardan yarı yapılandırılmış görüşme formunu doldurmaları istenmiştir. Görüşmeler sonunda yarı yapılandırılmış görüşme formları ve kayıtlar deşifre edilmiş, katılımcıların görüşleri kodlanarak yazıya aktarılmıştır. Katılımcılar, katılımcı: K1 şeklinde her katılımcıya bir numara verilerek kodlanmıştır. Katılımcı görüşleri, görüşme formundaki sorular esas alınarak kategorilendirilmiştir. Çalışmanın kavramsal yapısı ve analizine temel teşkil edecek temalar önceden belirlendiği için verilerin çözümlemesinde betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır (Yıldırım & Şimşek, 2005). Verilerin inandırıcılığını (iç tutarlılığını) arttırmak için, katılımcıların görüşlerini yansıtabilmek amacıyla doğrudan alıntılara yer verilmiştir. Verilerin sunumunda alıntı seçimi için çarpıcılık (farklı görüş), açıklayıcılık (temaya uygunluk), çeşitlilik ve uç örnekler ölçütleri dikkate alınmıştır (Ünver, Bümen & Başbay, 2010).

Geçerlik ve Güvenirlik

Çalışmanın geçerlik ve güvenirliliğini sağlamak amacıyla bir takım önlemler alınmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme formunda yer alan sorularının doğru anlaşılıp anlaşılmadığı ve formun amacına uygun olup olmadığını test etmek amacıyla, sorulara ilişkin 2 uzman görüşüne başvurulmuştur. Görüşme soruları hazırlandıktan sonra kapsam geçerliğini sağlamak amacıyla 4 İngilizce öğretmen adayıyla yapılan pilot uygulamada, görüşme formunda yer alan soruların yeterli sayıda, açık ve anlaşılır olduğu tespit edilmiştir. Çalışmada iç güvenirliliği sağlamak için görüşler arasındaki tutarlık incelenmiştir; dış güvenirlilik için ise görüşme yapılan 20 katılımcının %25'ini oluşturan 5 kişiden elde edilen veriler rastgele seçilmiş ve 2 farklı uzman tarafından analiz edilerek kodlanmıştır. Her iki kodlayıcı tarafından yapılan kodlamalar karşılaştırılmış, yapılan kodlamalar ile ilgili görüş birliğine varılmaya çalışılmıştır. Bu işlemin devamında "Görüş Birliği" ve "Görüş Ayrılığı"

olan temaların sayısı çıkarılarak Miles ve Huberman (1994) güvenilirlik formülü (Güvenirlik= Görüş birliği / (Görüş birliği + Görüş ayrılığı) ile güvenilirlik hesaplanmıştır. Bu araştırmada öğretim elemanı görüşme verilerinin analizi için yapılan hesaplama sonucunda güvenilirlik % 86,9 bulunmuştur. Miles ve Huberman (1994) güvenilirlik değerinin %70'in üzerinde çıkması durumunda güvenilir kabul edileceğini ifade etmektedir.

Bulgular

Çalışma sonucunda elde edilen bulgular, katılımcılara sorulan soruları içeren alt başlıklar halinde verilmiştir.

Öğretmenlik Uygulaması Dersine Yönelik Görüşler

Bu başlık altında katılımcılara “Öğretmenlik Uygulaması dersini faydalı buldunuz mu?” sorusu yöneltilmiştir.

Öğretmenlik Uygulaması dersine ilişkin katılımcıların neredeyse tamamı (n.18) olumlu görüş ifade ederken, 2 katılımcı Öğretmenlik Uygulaması ve öğretmenlik uygulaması dersinin gereksiz bir faaliyet olarak gördüklerini belirtmiştir. Her iki odak grubu benzer cevaplar vererek Öğretmenlik Uygulaması ve öğretmenlik uygulaması sayesinde hem okul ortamını hem de öğrencileri gözlemleme şansına sahip olduklarını ve bunun meslekleri açısından çok önemli olduğunu ifade ettiler.

Katılımcılar verdikleri cevaplar ışığında, Öğretmenlik Uygulaması dersine ilişkin; *mesleki gelişim, öğrencileri tanıma, yönetimini tanıma, öğrencilerle empati kurma, okulu tanıma, kullanılan materyaller, sınıf yönetimi* alt temaları oluşturulmuştur.

Öğretmenlik Uygulaması dersine yönelik olumlu görüş bildiren katılımcılar, bu dersin mesleki gelişimlerine sağladığını (K1, K2, K3, K5, K6, K9, K10, K11, K12, K18, K19, K20), öğrencileri (K1, K4, K20, K6) ve okul yönetimi (K12, K20, K14, K8) tanıma bakımından önemli olduğunu belirtmektedir. Katılımcıların bir kısmı Öğretmenlik Uygulaması dersi sayesinde öğrencilerle empati kurabildiklerini (K3, K7, K16, K15) ifade etmektedir. Katılımcılar, dersin özellikle sınıf yönetimi hakkında deneyim kazanmalarına (K1, K4, K5, K7, K9, K10, K11, K12, K18, K19) ders için kullanılan materyalleri uygulamada tanıma ve incelemelerine (K 5, K9, K4, K2, K1) katkı sağladığını düşünmektedir. Katılımcılar (K2, K7, K19, K18), ayrıca dersin bina ve sınıf ortamı gibi okulun fiziksel olanaklarını yakından tanımalarına imkân verdiğini belirtmişlerdir. Olumsuz görüş bildiren K8 kodlu katılımcı Öğretmenlik Uygulaması dersinin kendisine herhangi bir fayda sağlayacağını

düşünmediğini ve bu dersi zaman kaybı olarak gördüğünü ifade etmiştir. Olumsuz görüş bildiren diğer katılımcı (K17) ise bu dersin gereksiz olduğunu ve ne okuldan ne de okulda bulunan öğretmenlerden herhangi kendisine herhangi bir faydanın gelebileceğini düşündüğünü belirterek Öğretmenlik Uygulaması dersinin sadece devlet maddi anlamda yük olduğunu söylemiştir.

Konuya ilişkin bazı katılımcı görüşleri şu şekildedir:

“Kendi öğrencilik yıllarımla izlediğim sınıftaki öğrencileri kıyasladım ve bu bana onlarla daha iyi empati kurmamı sağladı. Hep öğrenci olarak bu sıralara oturan Ben bir gözlemci olmanın mutluluğunu yaşadım (K2).

“Öğretmenlik mesleğinin zor bir iş olduğunu düşünüyorum ve yapamayacağımdan korkuyordum ancak bu deneyimle öğrencilerle nasıl iletişim kuracağımı düşünme fırsatım oldu. Kullanabileceğim öğretim yöntemlerinin kitaptaki gibi olmadığını gördüm. Öğretmen olduğumda kendime özgü bir öğretim yönteminin bulmam gerektiğini fark etmemi sağlaması yönüyle ben bu deneyimi değerli buluyorum (K6).”

“Staja katıldığım için çok mutluyum çünkü bana önemli şeyler öğretti. Doğrusu gitmeden önce gereksiz olduğunu düşünüyordum ama şimdi gözlemlerimin bana fayda verdiğini düşünüyorum. En azından öğrenci, öğretmen ve okul yönetimi ile ilgili gözlem yapma şansım oldu (K12).”

“Nasıl ders vermem gerektiğini ve öğretmen olduğumda öğrencilerime nasıl davranmam gerektiğini dair bazı fikirlere sahip oldum. (K4).”

“Bu deneyimin en önemli yanı okul ve öğrencilere bu kez öğretmen gözü ile gözlemlemek olduğunu söyleyebilirim (K20).”

“Bu ders bana bu işi yapabileceğimi gösterdi çünkü izlediğim öğretmenlerden daha kötü değildim ve öğrencileri motive edebilsem çok iyi bir öğretmen olabileceğime inandım Sınıf yönetimi için kendimi geliştirmem gerektiğini düşünüyorum. Stajyerlik öğretmen ve öğrenci arasındaki ilişkiyi anlamama yardımcı oldu; öğretmenler arasındaki diyalog; ve sınıf ortamında öğrencilere nasıl davranmamız gerektiğini (K11).”

Uygulama Okuluna İlişkin Görüşler

Bu başlık altında katılımcılara “Öğretmenlik Uygulaması dersi kapsamında gittiğiniz uygulama okuluna ilişkin görüşleriniz nelerdir?” sorusu yöneltilmiştir.

Katılımcıların cevapları ışığında, *kaba okul yönetimi ve öğretmenler (K1, K2, K13, K16, K19), olumsuz okul ortamı (K4, K9, K17, K18), kirli sınıf ve koridorlar, memur rahatlığı (K8, K10, K12, K13), öğrencilere hakaret (K11, K12, K13, K1, K19, K20)* alt temaları oluşturulmuştur. Katılımcıların çoğu, okula gittikleri ilk gün karşılaşma biçiminden rahatsız olduklarını ve okulda ‘istenmeyen bir kişi olma hissi’ (K1, K2, K3, K4, K5, K6, K7, K8, K9, K10, K11, K12, K13, K14, K19, K20), yasadıklarını ifade etmişlerdir. Bu görüşte olan çoğu katılımcı, sadece okul yönetimi tarafından değil, ayrıca öğretmenler tarafından da kötü karşılandıklarını (K1, K2, K3, K4, K5, K6, K7, K8, K9, K10, K11, K12, K13, K14, K19, K20) belirtmiştir. Büyük bir

çoğunluğu, öğretmen odasına girdiklerinden okul öğretmenleri tarafından hoş karşılanmadıklarını (K1, K2, K3, K4, K5, K6, K7, K8, K9, K10, K11, K12, K13, K17, K19, K20) ifade etmişlerdir. Katılımcılardan K15, K16 ve K18 uygulama okulu ile ilgili olumlu görüşler ifade etmiş ve genel olarak memnun olduklarını, iyi karşılandıklarını ve okulun hem fiziki hem de okul yönetimini beğendiklerini dile getirdiler. İngilizce öğretmen adaylarından bazılarının olumsuz görüşleri aşağıda verilmiştir. Konuya ilişkin bazı katılımcı görüşleri şu şekildedir:

"(...) Okula her gittiğim gün kendi mi bir yabancı olarak hissettim ve sanki ne okul yönetimi ne öğretmenler orda bulunmamdanda memnun değillerdi (Katılımcı 19)

"(...) okulda nerdeyse her öğretmen öğrencilere çok fazla bağıyordu. Öğrencilere saygıyı öğretmek yerine öğretmenlerinden korkmak öğretilmişti. "(Katılımcı 3)

"(...) Bize sanki okulun öğrencileriymiş gibi davrandılar, kesinlikle kendimi değersiz hissettim. En azından bir hoş geldin denebilirdi (Katılımcı 1)

"(...) Okul yönetiminden ve diğer öğretmenlerden hiç destek görmedim hatta bizimle muhatap bile olmadılar. İletişim kurabildiğimiz tek kişi kendi Rehber öğretmenimizdi. "(Katılımcı 5)

"(...) Okul hapisaneye benziyordu gri donuk renkler ve nerdeyse hiç çiçek olmayan bahçe koridorlar. "(Katılımcı 10)

Uygulama Öğretim Elemanı

Bu başlık altında katılımcılara ""Öğretmenlik Uygulaması dersi kapsamında size rehberlik yapan uygulama öğretim elemanına ilişkin görüşleriniz nelerdir?"" sorusu yöneltilmiştir. Katılımcıların cevapları ışığında, sorumsuz ilgisiz, rehberlik yapmayan, konuya yabancı, empati kuramayan, kibirli olumsuz alt temaların yanı sıra ilgili, işe saygı, destekleyen, model, işinde yetkinlik olumlu alt temaları oluşmuştur.

Katılımcıların çoğu, üniversitede dersin uygulamasından sorumlu uygulama öğretim elemanın bu derse ilgisiz davrandığını ve sadece ilk gün öğrencilerin ellerine bir dosya verip okula gönderdiklerini ifade etmiştir. Bunun yanı sıra, altı katılımcı uygulamadan sorumlu öğretim elemanının ilk gün kendileri ile beraber geldiğini ve haftalık değerlendirmeler yaparak rehberlik yaptığını ifade etmişlerdir. "Sorumsuz " "ilgisiz " Rehberlik yapmayan " , konuya yabancı , 'empati kuramayan', " kibirli" (K1, K2, K4, K5 , K6, K7, K8, K10, K12, , K14, K15, K16, K18, K19) gibi olumsuz kodlar oluşturmuşlardır ve bu kodlar uygulama öğretim elemanı kategorisinde etiketlendi. Buna karşın, İngilizce öğretmen adaylarından 6'si uygulama öğretim elemanı için olumlu görüşler ifade ederek "ilgili", "isine saygısı olan", "rehberlik yapan", "Destekleyen", "Model olabilen", "Mütevazi", "Nezaketli", "Bizden biri", "Konuya yetkinlik", "İletişim becerileri olan", "Motive edebilen" (K3, K9, K11, K13,

K17, K20) gibi kodlar oluşturmuşlardır ve bu kodlar Uygulama Öğretim Elamanı kategorisinde etiketlenmiştir. Katılımcılardan olumsuz görüş bildirenlerden bir kısmının düşünceleri aşağıda verilmiştir.

“Ne yapacağımızı bilmeden bize verilen okula gittik, hocanın orda ne yapmamız gerektiğini söylemesi beklenirdi ” (Katılımcı 1)

“Okula ulaşım benim için en büyük sorun oldu. Rastgele seçilmiş bir okul en azından fikirlerimiz sorulabilirdi ”... (Katılımcı 4)“

İlk gün hocamız bize eşlik edebilirdi. Ancak sahip olduğu ego müsaade etmedi sanırım... Yol gösterici olması gereken hocamız bizi umursamadı. (Katılımcı 12)

... Bildiğim kadarıyla hocalarımız bu etkinlik için ek ders almaktadır ancak bize herhangi bir katkıları olduğunu düşünmüyorum... (Katılımcı 16)

Eğer hocamız ilk gün yanımızda olsaydı, okulun tavrı da farklı olurdu diye düşünüyorum. Sahipsiz hissettim kendimi. (Katılımcı 19)

Odak grup görüşmesine katılan katılımcılardan uygulama öğretim görevlisi ile ilgili olumlu görüş ifade edenlerden bazı örnek cümleler aşağıda verilmiştir.

“(...) Hocamız iyi bir öğretmen ve insan; gerektiğinde bireysel olarak bizimle iletişim kurmak için çaba gösteren biri. İlk gün bize eşlik etti ve uygulama öğretmenlerinin de katıldığı küçük bir toplantı yaptık. İşini ne kadar ciddiye aldığını görmüş olduk (Katılımcı 3).“

“(...İlk gün hocamız hem bize eşlik etti, hem de Öğretmenlik Uygulaması dersinin içeriği amaçları hakkında bilgi vererek, öğretmenlik deneyimi açısından önemli bir ders olduğunu vurguladı. Nezaketli ve mütevazı tavrı ile hem bize hem de işine olan saygıyı göstermiş oldu (Katılımcı 9).

Harika bir hocamız, okulun müfredatı ve sınıfta uyulması gereken teknikler hakkında kapsamlı bir bilgiye sahip olduğu için bize rehberlik yapıyor ve hiç bir zaman desteğini esirgemedi (Katılımcı 11).

Uygulama Öğretmeni

Bu başlık altında katılımcılara “Öğretmenlik Uygulaması dersi kapsamında size rehberlik yapan uygulama öğretmenine ilişkin görüşleriniz nelerdir?” sorusu yöneltilmiştir. Katılımcıların cevapları ışığında, uygulama öğretmenleri ile ilgili olarak *bağırın, hazırlıksız ve plansız, antipatik, kaba ve sert, tehditkar, geleneksel* (dilbilgisine odaklanana bunun altında verebiliriz) *mesleğini sevmeyen* alt temaları oluşmuştur.

Yapılan görüşmelerden elde edilen verilere baktığımızda bir öğretmen adayı hariç, aday öğretmenlerin nerdeyse tamamı uygulama öğretmenlerinin kendilerine model olamayacak kadar yetersiz olduğunu ve aday öğretmenleri derse almaya istekli olmadıklarını çünkü ders için gerekli yöntem ve becerilerle sahip olmadıklarını ifade etmişlerdir. Katılımcılar uygulama öğretmenleri ile ilgili olarak “bağırın” (K1, K2, K4, K5, K6, K7) , “Hazırlıksız ve plansız ” (K7, K14, K15, K16, K18, K19), “antipatik ” (K1, K8, K10, K12)”, “kaba ve sert ” (K1, K2, K6, K7, K14, K15), “tehdit eden” (K1, K4, K6, K17), “Gramere

odaklanan ve konuşmuyan” (K3, K9, K11, K13, K14, K15, K16, K18, K19, K17, K20) “gelenekselci ”(K1, K3, K5, K10, K11, K15, K16), “mesleğini sevmeyen ”öğretmenler gibi kodlar oluşturmuşlar ve bu kodlar şekil 5 görüleceği gibi uyulama öğretmeni kategorisinde gösterilmiştir, katılımcıların olumsuz görüşlerinden bir kısmı aşağıda verilmiştir.

“Derslerde bize verilen mikro-öğretim uygulamaları ve kullanılan metotlardan bahsetmek nerdeyse imansız Bağırarak ve çılgın atan bir öğretmenden başka bir şey görmedik ”(Katılımcı 4).

“ İzlediğimiz Öğretmenler bağırarak ders anlatıyordu biz bile korktuk....” Gittiğimiz okuldaki öğretmenler ve okul müdürü öğrencilere ilgisizdi ve onlara değer vermiyorlardı. Eğitim ortamı çok kötüydü. Bu yüzden bu öğretmenlerin bize katkıda bulunacaklarını sanmıyorum. ” (Katılımcı 10).

“(…) İzlediğim öğretmen bana model olacak biri değil, çünkü öğrencileri küçük düşürerek, laf sokarak ve tehdit ederek ders anlatmaya çalışıyor. O sınıf ortamında bulunmaktan utandım (Katılımcı 16)

“(…) Öğretmenlik ders 10 dakika geç ve plansız girmekse, öğrencilere bağırarak ve aşağılamaksa, mesleğinden nefret etmekse ben bu mesleği yapmak istemiyorum ”(Katılımcı 6)

“Ben okul deneyim faaliyetinin öğretmen ayağından faydalı bir şey aldığımı düşünmüyorum. Fakültede gördüğümüz Grammar Translation Method’u dışında öğretmenin kullandığı ne farklı bir yöntem ne bir teknik gördüm. Ders ilgili kitap hariç hiçbir ders materyali olmaması çok ilginç geldi bana. ”(Katılımcı 19)

“Uyulama öğretmeni sınıfın kontrol edemediği için öğrencilere çok fazla bağırıyordu ve öğrenciler öğretmenlerinden çok korkuyorlardı. Fakültede sınıf yönetimi için tekniklerden eser yoktu Öğrendiğimiz sınıf yönetimi derslerini bu öğretmenlere bir daha vermek lazım. ”(Katılımcı 1)“

“Uygulama öğretmeni o kadar iyi değildi ve bizlerin sınıfta olması onu için çok stres kaynağı oldu ve bu nedenle ders veremiyordu. İyi ders anlatamadığını o da biliyordu ve bizde bunu izliyorduk... (Katılımcı 5)

Öğretmenlik Uygulaması ve Öğretimi Uygulamalarında uygulama öğretmeni ile ilgili nerdeyse tüm katılımcılar meslekleri açısından kendilerine bir katkı sağlamadığını ve izlenen öğretmenler, sınıfta ders anlatırken kendilerinin orda bulunup uygulama öğretmeni izlemesi öğretmenin konsantrasyonlarını bozduğunu düşündüklerini ifade ettiler. Ayrıca katılımcılara göre, uygulama öğretmenleri teftiş edilmemiş gibi bir hisse kapıldıkları ve dolayısıyla kendilerini rahatsız olduklarını söyleyerek bu deneyimin kendilerine fayda sağlamadığını ifade etmişlerdir.

Önerileriniz nelerdir?

Bu başlık altında katılımcılara “Öğretmenlik Uygulaması dersi için olması gerekenlerle ilgili önerileriniz nelerdir?” sorusu yöneltilmiştir. Katılımcıların cevapları ışığında, Öğretmenlik Uygulaması dersinin uygulamada etkililiğinin artırılmasına yönelik, *uygulama okulu, uygulama öğretim elamanı, uygulama öğretmeni* alt temaları ile ilgili öneriler

elde edilmiştir. Katılımcılar “ideal uygulama okulu” (K2, K4, K7, K9, K10, K13, K16, K17, K18, K19, K17, K20)”, “Etkin ve nitelikli uygulama öğretim elamanı” (K1, K2, K3, K6, K8, K9, K11, K13, K14, K15, K16, K18, K19, K20), “etkin ve nitelikli bir uygulama öğretmeni “ (K1, K2, K3, K4, K5, K6, K7, K8, K9, K11, K12, K14, K15, K17, K18, K19, K17) ve “ilgili ve ciddi bir uygulama okul yönetimi” (K2, K5, K9, K12, K16, K14) gibi ortak kodlar üretmişlerdir.

Öğretmenlik Uygulaması ve Öğretimi Uygulamaları derslerinin daha faydalı olabilmesi için kendisine uygulama imkanı verebilmesi gerektiğini ifade eden katılımcı (1K) derslerde etkin öğretmenlerin olması bu anlamda kendisi için çok önemli olduğunu ifade ederken 8K kodlu katılımcı uygulama öğretmenleri ile uygulama öğretim elamanı arasında iletişim çok önemli olduğunu ve aylık öğretmen adaylarının da bulunduğu değerlendirme toplantılarının kendileri açısından çok faydalı olacağını ifade etti. Katılımcı 2K kodlu öğretmen adayı farklı teknik ve metotları bilen uygulama öğretmenleri ile birlikte çalışmanın daha verimli olacağını vurgulamıştır. Benzer düşünceleri dile getiren 2M kodlu katılımcı gerçek sınıf ortamını gözlemleyerek öğretmenliği öğrenmenin faydalı olabilmesi için sınıf yönetimi, öğretim yöntemleri ve öğrenci psikolojisinden iyi anlayan uygulama öğretmenlerinin seçiminin iyi yapılması gerektiğini ifade etmiştir. Öğretmen olarak atanmadan önce bu tecrübenin nitelikli öğretmen ve yönetici yetiştirmede önemli bir rol oynadığını söyleyen katılımcı 15K okul yönetiminin de bu deneyimde aktif rol oynaması gerektiğini ve okul yönetimi uygulamalarında kendilerine pratik yapma fırsatı vermelerini istedi. Katılımcı 16K kodlu öğretmen adayı okul ortamlarının daha yeşil ve doğaya uygun hale getirilmesi hem kasvetli okul atmosferini değiştireceğini hem de öğretmen ve öğrencilerin psikolojisi üzerinde olumlu bir etkiye sahip olacağını ifade ederek okullarda daha fazla çiçek ve ağaç görmek istediğini dile getirmiştir. Yöntem olarak kullanılan öğretim metodolojisi, yani, dinleme ve konuşma becerilerinin tamamen göz ardı edildiği ve İngilizce öğretmenin merkezde Gramer Çeviri Yönteminin öğrencilere İngilizce öğretmede kullanılan en yaygın metot olmasının üzücü olduğunu ve konuşma- dinlemeye önem veren yöntemlerin kullanılması birçok katılımcının çoğunun hemfikir olduğu bir konu olarak görüldü. Ayrıca nasıl öğreteceğine dair bir planı olmayan öğretmen bir sınıfta başarılı olamayacağı bundan dolayı öğretmenlerin ve uygulama öğretim elamanlarının kendilerine sınıf dışında dersleri hazırlamak, ders tasarlamak konusunda kendilerine rehberlik

yapmaları, öğretmen adaylarının mesleki gelişime katkı sağlayacağı odak grup görüşmesindeki katılımcıların hemfikir olduğu konulardan biri olarak ortaya çıkmıştır.

Sonuç ve Tartışma

Bu çalışmada odak grup görüşmeleri kullanılarak aday İngilizce öğretmenlerin öğretmenlerinin Öğretmenlik Uygulaması ve öğretmenlik uygulaması konusundaki ne düşündükleri araştırılmış ve çalışmanın bulguları, odak görüşme için seçilen aday İngilizce öğretmenlerin görüş ve önerilerinden elde edilmiştir. Aday İngilizce öğretmenlerinin Öğretmenlik Uygulaması ve öğretmenlik uygulaması dersine yönelik görüşleri uygulama *öğretim elemanına, uygulama öğretmenine, uygulama okuluna ilişkin görüşler ve öneriler* beş farklı tema altında kategorize edilmiştir. Odak grup görüşmesine katılan iki İngilizce öğretmen aday grubu da uygulama öğretim elemanı ve uygulama öğretmenlerinin gerekli düzeyde işbirliği yapmadığını ve bunun Öğretmenlik Uygulaması dersini olumsuz etkilediği ifade etmiştir.

Katılımcıların kendilerine rehberlik eden eğiticilerin işlerinde gösterdikleri isteksizlikten olumsuz etkilendiklerini dile getirmişler ve bu ifadeler Patrick, Hisley ve Kemplar (2000) tarafından yapılan bir çalışmanın sonuçları ile örtüşmektedir. Bu çalışma öğretmenlerin istekli ve coşkulu bir şekilde işlerini yapmaları öğrencinin içsel motivasyonu artırdığını göstermiştir ve doğal olarak, öğrencilerin öğretmenlerini hevesli olarak algıladıklarında, öğrenme ve bir görevi yerine getirme konusunda son derece motive olabilmekteler.

Öğretmen adaylarının staj uygulamalarına ilişkin görüşleri değerlendirildiğinde, adayların neredeyse tamamı uygulama öğretmenlerini yetersiz ve kendilerine model olabilecek niteliğe sahip olmadıklarını ifade etmişlerdir. Öğretmen bilgisi, öğretme stilleri ve öğretme davranışlarının öğrencinin öğrenmesi üzerinde büyük bir etkisi olduğu araştırmalarla gösterilen bir durumdur (Moats & Foorman, 2003; Uzun & Koparan, 2021). Katılımcıların uygulama öğretmenlerini yetersiz bulması, Öğretmenlik Uygulaması dersini anlamsız ve gereksiz hala getirecektir çünkü çalışmalar (Shulman, 1987) sınıfın iyi yönetilememesi, derslerin etkili uygulanamaması ve öğrencileriyle iyi ilişki kurulamaması gibi yetersizliklere sahip öğretmenlerin model olmayacağını göstermektedir.

Çalışmanın ortaya koyduğu diğer önemli bir nokta ise, uygulama okulunda kendilerini yabancı olarak hissettiklerini ve okul idaresinden bekledikleri desteği alamadıkları görüşüdür. Yabancılaşma, bir insanın kendi ortamından veya farklı bir

ortamdan tecrit edildiğinde ortaya çıkan ve sonuç olarak kişilerin mesafeli davranmasına sebep olduğu için iletişimi engelleyen bir durumdur. Uygulama okullarında, uygulama öğrencilerinin rahat olmaları onların gelişimi açısından çok önemli rol oynamaktadır. Çünkü çalışmalar öğrencilerin öğretme ve öğrenme sürecinde yabancılaşması, güçsüzlük, anlamsızlık, ve motivasyon eksikliğine sebep olduğu için (Barnhardt & Ginns, 2014) etkili bir öğrenmeyi engellemekle kalmayıp, öğrenenlerin ortamdan nefret etmelerine sebep olabilmektedir. Bu anlamda öğretmen adayı öğrencilerin iyi karşılanması ve kendilerini değerli hissetmeleri iyi öğretmen yetiştirmede önem arz etmektedir.

Uygulama öğretim görevlisini katılımcıların büyük kısmı ilgisiz ve aday öğretmenleri mesleğe hazırlamada yetersiz görürken altı katılımcı kendi uygulama öğretim elamanı ile ilgili olumlu görüşler beyan etmişlerdir. Buna karşın, öğretmen adayları, Öğretmenlik Uygulaması ve öğretmenlik uygulaması derslerinin mevcut eğitim sistemini ve öğrencileri tanımada çok önemli olduğunu vurgulamışlardır. Katılımcılar, ağaç ve çiçeklerle donatılmış bir okulların kasvetli olmaktan çıkacağını ifade ederken öğrenme ortamının potansiyel etkilerine vurguda bulunmaktalar ve bunun etkili olabileceği (Bronfenbrenner, 2005) çeşitli çalışmalar gösterilmiştir. Bu çalışmalarında ortaya koyduğu gibi, çevre öğrenmeyi olumlu ya da olumsuz olarak etkilediği için okul çevresinin ve ortamının iyi dekore edilmesi hem öğrencilerin hem de çalışanların üzerinde olumlu bir etki bırakacaktır. Son olarak, katılımcılar etkin ve nitelikli uygulama öğretim elamanları ile etkin ve nitelikli uygulama öğretmenlerinin rehberliğinde ilgili ve ciddi bir uygulama okul yönetimi ile Öğretmenlik Uygulaması ve öğretmenlik uygulaması dersinin amacına ulaşabileceğine inandıklarını öneriler kısmında ifade etmişlerdir (Erdemir & Bakırcı, 2016).

Bilgilendirme

Bu çalışmada kullanılan verilerin 2020 yılı öncesine ait olduğu araştırmacı tarafından onaylanmıştır.

Yazar Katkı Beyanı

Süleyman KASAP: Kavramsallaştırma, metodoloji, verilerin toplanması, analizi, yorumlanması, denetim, inceleme-yazma ve düzenleme.

Mehmet Şirin DEMİR: Kavramsallaştırma, metodoloji, verilerin toplanması, analizi, yorumlanması, denetim, inceleme-yazma ve düzenleme.

Fırat ÜNSAL: Kavramsallaştırma, metodoloji, verilerin toplanması, analizi, yorumlanması, denetim, inceleme-yazma ve düzenleme.

Kaynaklar

- Ayvacı, H. Ş., & Bakırcı, H. (2012). Fen ve teknoloji öğretmenlerinin fen öğretim süreçleriyle ilgili görüşlerinin 5e öğretim modeli açısından incelenmesi. *Türk Fen Eğitimi Dergisi*, 9(2), 132-151.
- Büyükkaragöz, S. S., (1998). *Öğretmenlik mesleğine giriş*. Konya: Mikro Yayınları.
- Barnhardt, B., & Ginns, P. (2014). An alienation-based framework for student experience in higher education: new interpretations of past observations in student learning theory. *High Education*, 68, 789–805
- Bronfenbrenner, U. (2005). *Making human beings human: Bioecological Perspectives on Human Development*, Thousand Oaks: Sage.
- Cohen, L., & Manion, L. (1983). *A guide to teaching practice*. Methuen, London.
- Erdemir, N., & Bakırcı, H. (2016). Öğretmen adaylarının öğretim elemanlarından bilgi teknolojilerini kullanma konusunda beklentileri. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(1), 275-300.
- Kasap, S. (2019). Akademisyenlerin gözünden Türkiye'de ki İngilizce eğitimi. *YYÜ Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16(1), 1032-1053.
- Kasap, S. (2021). Mental well-being and foreign language anxiety. *Multicultural Education*. 7(4), 226-2230.
- Kasap, S. (2020). *Sosyo-dilbilim ve dil eğitimi. Eğitim ortamlarında nitelik* (Ed. Tanhan, F. & Özoek H. İ.). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Moats, L. C., & Foorman, B. R. (2003). Measuring teachers' content knowledge of language and reading. *Annals of Dyslexia*, 53, 23-45.
- Patrick, B.C., Hisley, J., & Kempner, T. (2000). "What's everybody so excited about?": The effects of teacher enthusiasm on student intrinsic motivation and vitality. *The Journal of Experimental Education*, 68(3), 217-236.
- Saban, A. (2003). A Turkish profile of prospective elementary school teachers and their views of teaching. *Teaching and Teacher Education*, 19(8), 829–846.
- Shulman, L. S. (1987). Knowledge and teaching: Foundations of the new reform. *Harvard College*, 57(1), 1-22
- Swennen, A., Cooper, M., & Shagrir, L. (2008). Becoming a teacher educator, voices of beginning teacher educators. In *Becoming a teacher educator*, A. Swennen and M. vander Klink, ed. Dordrecht: Springer Forthcoming.
- Uzun, S. & Koparan, T. (2021). Öğretmenlik uygulaması dersine yönelik beklentilerin ve sürecin değerlendirilmesi. *Journal of Computer and Education Research*, 9 (18), 546-574. <https://doi.org/10.18009/jcer.892761>

Copyright © JCER

JCER's Publication Ethics and Publication Malpractice Statement are based, in large part, on the guidelines and standards developed by the Committee on Publication Ethics (COPE). This article is available under Creative Commons CC-BY 4.0 license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>)